

Diplomová práce

Média a experiment
Barva jako jazyk

Tereza Kotounová

Plzeň 2024

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design
Specializace Nová média

Diplomová práce
Média a experiment
Barva jako jazyk
Tereza Kotounová

Vedoucí práce: Doc. akad. mal. Vladimír Merta
Katedra výtvarného umění Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské
univerzity v Plzni

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2024

.....
podpis autora

Obsah

1.	Výběr tématu a jeho důvod	5
2.	Motivace pro vytvoření díla v kontextu dosavadní tvorby	6
3.	Dílo	7
4.	Postup tvorby	9
4.1.	Vznik konceptu	9
4.2.	Technika	9
4.3.	Proces tvoření	11
4.4.	Prezentace díla	12
5.	Specifikace tématu a jeho asociace	12
6.	Diskuse a náčrt dalšího díla	15
7.	Resumé	16
8.	Seznam použitých zdrojů	17
9.	Seznam příloh	18

1. Výběr tématu a jeho důvod

S výběrem tématu to pro mě nebylo jednoduché. Věděla jsem sice, čemu se chci věnovat, ale stručně popsat slovy výsledek mé budoucí práce do zadání pro mě byl téměř nadlidský úkol. Nakonec bylo téma mé diplomové práce zvoleno velmi citlivě, aby zanechalo prostor k rozvinutí konceptu v mé mysli.

K dosažení tohoto konceptu za vybrané téma mě ponoukal vztah k naší zemi, který mi celkem ironicky prohloubilo cestování mimo ni. Ve své diplomové práci se zabývám asociacemi mezi barvou, plochou, kontrastem a rytmem s využitím českých frazémů jako inspiračního zdroje. Kultura, ve které vyrůstáme, ovlivňuje naše vnímání světa. Pod něj jistě spadá i vnímání barev a s nimi spojené myšlenkové podněty. Představuji si, že kdybych vyrůstala například v Egyptě, naskočilo by mi do hlavy pod pojmem „žlutá barva“ Slunce nebo poušť, jelikož jsem vyrůstala v Česku, mám před očima řepku olejku.

Již v zimním semestru jsem si hrála s našimi českými příslovími a využila jsem je jako podklad pro svou malbu. Přemýšlela jsem o frazému jako o zkráceném souvětí. Je to vlastně celá situace či myšlenka vyjádřená pouhými pár slovy, kterými mezi sebou komunikujeme a díky naší sdílené kultuře, rodnému jazyku a zemi ve které jsme se narodili, je to naprosto běžný prvek naší komunikace, který každý chápeme. Když se například v tomto případě oženu rčením „*Bez práce nejsou koláče,*“ každému mému běžnému spoluobčanovi dojde, že nejdříve je potřeba napsat diplomku a pak až následuje posezení v putyce. Přišlo mi vtipné a svým způsobem krásné, že pouze těmito abstrahovanými výrazy člověka stejně smýšlejícího dovedu k myšlenkovému pochodu netýkajícího se koláčů a práce, ale k něčemu konkrétnímu co probíhá pouze v našich hlavách a i bez vyřčení toho konkrétního si perfektně rozumíme. No není to úžasné?

Přemýšlím nad Českou republikou, stejně jako nad jinými zeměmi, jako nad určitou zónou, myšlenkově specifickou zónou, se kterou se já ztotožňuji nehledě na to, kde právě ve světě jsem. Přišlo mi to nádherné a fascinující a tato myšlenka mě pomalu vedla k obrazům, kterými se teď vyjadřuji. K jakési abstrahované realitě, kterou pro mě představují právě i přísloví, jak jsem již výše zmínila.

Začala jsem při cestování malovat na letenky¹, palubní lístky² a vše co jsem měla zrovna po ruce, protože jsem se potřebovala alespoň nějak umělecky vyjádřit. Poté, co jsem se vrátila, jsem namalovala několik obrazů³ a pojmenovala je podle určitých rčení, protože se mi tento postup práce a myšlenka tohoto díla pojila s naší vlastí a kulturou. Byl to pro mě zajímavý koncept a tak jsem se ho rozhodla rozvinout, opřít se v mé diplomové práci o naši vlast a kulturu. Cestování ve mně vzbudilo chtíč se více spojit s lidmi svojí vlasti, vrátit se ke kořenům a použít pomoci barev řeč, kterou lidé kolem mě rozumí díky národnosti, jež sdílíme.

¹ Viz. obr. příloha B, s. 23 - 31

² Viz. obr. příloha B, s. 23 - 31

³ Viz. obr. příloha C, s. 32 - 36

Tvůrčím záměrem je v mém zadání stanoveno „Vytvořit sérii obrazů vztahujících se k vnitřnímu světu či emoci v aktuálním období.“⁴ V rámci své původní myšlenky o komunikaci jsem se rozhodla na toto zadání napasovat svůj výzkum emocí vztahujících se k našim domovům, k naší rodné zemi a našim tradicím, které bývají často komplikované. Název tématu *Vnitřní osvětlení*⁵ bych klidně již tehdy přiřadila k této práci právě proto, že to je něco velmi známého byť nehmatatelného uvnitř nás co nás pokaždé spojí s naší rodnou vlastí i když jsme mimo ni. Tento pocit v nás může vyvolat povědomá vůně, zvuk, architektura, příroda, cokoliv co si usmyslíme. Já jsem si vybrala pracovat s barvou, protože když se mi zastesklo po domově v cizích krajích, využila jsem právě barvy a procesu malby abych se domů trochu přiblížila. Proto by měla být série mých obrazů vnímána převážně intuitivně.

2. Motivace pro vytvoření díla v kontextu dosavadní tvorby

Na magisterské studium ateliéru Nových Médii jsem se hlásila za účelem rozvinout své malířské schopnosti. Za dobu bakalářského studia jsem si vyzkoušela nejrůznější vyjadřovací způsoby, skrz které jsem se ale stále více ujišťovala v tom, že nejvíce mi sedí tradiční média jako je malba, socha a celkově práce rukama. S Doc. Akad. Mal. Vladimírem Mertou jsme se tedy shodli na tom, že bych se měla ve svém magisterském studiu soustředit na malbu.

Po dobu svého magisterského studia jsem se tedy soustředila hlavně na osvojení si techniky aby má díla byla jako diplomová práce prezentovatelná. Rychle jsem zjistila, že malba jako médium je mi velmi blízká a chci se v ní pohybovat a naučit se ji využívat jako srozumitelný vyjadřovací prostředek. I když jsem tedy změnila médium, myšlenka a způsob, kterým se ji snažím předat ve své diplomové práci, mi přijde v návaznosti na mou předchozí tvorbu srozumitelná. Předávám ji opět s jakousi hravostí, která je mi velmi blízká nehledě na médium, kterým se právě vyjadřuji.

Velmi podobné mi tímto přístupem přijde dílo, které jsem realizovala v roce 2021 během covidového lockdownu a které mě i docela vedlo k této myšlence. Série „*Na honěnou*“⁶, „*Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku...*“⁷ a „*Honzo vstávej, kolik je hodin?*“⁸ tehdy vyjadřovala pomocí hravé performance a parodováním limitů svého těla frustraci z nemožnosti hnout se z našich domovů.⁹

⁴ Zadání Diplomové práce, s. 2

⁵ Zadání Diplomové práce, s. 2

⁶ Viz. obr. příloha D, s. 37

⁷ Viz. obr. příloha D, s. 38

⁸ Viz. obr. příloha D, s. 39

⁹ NOVÁČKOVÁ, Lucie; ŽENATÁ, Kamila; SZÚCSOVÁ, Monika; ŘEHÁČKOVÁ, Kristýna; ŠIANDOROVÁ, Daniela et al. *Pole v množném čísle - Velká voda: Pragovka gallery a The white room*. V Praze: Pavel Tichoň - Individuum, 2022. ISBN 978-80-907536-5-5.

Objekty¹⁰, které jsem tvořila minulý rok z odpadků na pláži a poté jako paralelu z typického českého šrotu u nás doma mi konceptem přišly také velmi blízko a opět se v nich promítla hravost, grotesknost. Stejně tak jako v performance s názvem „*Pohovor - Sedám si tak aby nikdo nepoznal řeč mého těla*“,¹¹ ve které opět používám nadsázku a pomocí svého těla vyjadřuji komentář k zažitým stereotypům.

Motivace pro vytvoření tohoto díla se opírala nejen o mou dosavadní tvorbu ale také o myšlenky na budoucí tvorbu. S pomalu končícím studiem jsem začala přemýšlet jak budu tvořit po škole a poznala jsem, že největší smysl by mi dávala malba, hlavně v rámci toho, že mě opravdu nejvíce baví a proto si dokážu představit, že s ní budu pokračovat i po ukončení studia. Chtěla jsem tedy ještě nasbírat co nejvíce rad a konstruktivní kritiky na svá díla dokud se ještě pohybuji na půdě fakulty a mám přístup k odborným názorům a připomínkám profesorů, díky kterým se pak mohu posunout dál a tvořit v budoucnosti na vlastní noze.

3. Dílo

*Malířskými postupy vytvořit sérii obrazů vztahujících se k vnitřnímu světu či emoci v aktuálním období, na téma „Vnitřní osvětlení“.*¹²

Takto jsem vymyslela minulý rok zadání své diplomové práce, protože jsem ještě absolutně neměla ponětí k čemu se vlastně dílo bude vztahovat. Věděla jsem, že chci malovat. A věděla jsem, že dosud se všechna má díla vyvíjela hlavně na základě nějakého mého cítění, a kdo jsem já, abych toto cítění převáděla do slov? Kurátor rozhodně ne. Bylo mi ale jasné, že tomu ani nadále nebude jinak a tak jsem se stručné zadání snažila zaobalit do slov, která by mi dávala volnost v tvorbě ale zároveň seděla k dílu, které nakonec vznikne.

Je pro mě velmi těžké, balit svou práci do textu, který by měl takto širokosáhle pojednávat o díle, jež by spíše vlastně mělo předávat pocit, ke kterému si každý přiřadí něco svého. V knize *Někdy v Sukni* jsem si četla rozhovor s Markétou Vaňkovou, která je mi svým přístupem a vystupováním velmi blízká a krásně shrnula to, co pro mě umělecké dílo znamená a že není potřeba ze sebe vlastně tlačit všechnu tu omáčku okolo.

Dílo „*Na honěnou*“ bylo součástí výstavního dějství *Pole v množném čísle* pod expozicí *Velká Voda*, jejímiž kurátory a autory koncepce byli Vladimír Merta a Eva Šindelářová. Exhibice se konala od 7. 5. 2022 do 25. 8. 2022 v Pragovka Gallery a The White Room.

Odkaz: [Pole v množném čísle Velká voda Výstava](#)

¹⁰ Viz. obr. příloha D, s. 40 - 42

¹¹ Viz. obr. příloha D, s. 43 - 44

¹² Zadání Diplomové práce, s. 2

„Myslím, že umělecké dílo je druh zašifrované zprávy. Kód je vždycky unikátní a méně, více nebo zcela abstraktní. Prakticky mi stačí k radosti, když se někdo na můj obraz delší chvíli dívá a na něco při tom myslí. Jestli bude kanálem pro komunikaci spíš rozum, cit nebo jejich souhra, je na pozorovateli. Intuitivní vnímání řadím k nejdokonalejším.“¹³

Dále se v rozhovoru zmiňuje o hnací síle ve školním prostředí, o povinnosti, která nás nutí tvořit a přemýšlet nad dílem a jeho konceptem. Tento nárok na mě v průběhu studia velmi tlačil, i proto jsem se při tvorbě diplomové práce rozhodla postup tvorby obrátit. Chtěla jsem se věnovat určitému médium a hlubší myšlence jsem dala prostor se rozvinout až potom. Samozřejmě výrazový prostředek, v tomto případě abstraktní malba, podlehl myšlence, ale důležité pro mě bylo, že jsem prostě malovala.

„Nejdřív je myšlenka, té věnuji hodně úsilí, a realizace samotná - ta je založená na pocitech.“¹⁴

Toto naopak v rozhovoru zmiňuje Martina Klouzová-Niubó. I s ní musím naprosto souhlasit, i když obrácení postupu mi dalo větší svobodu a myšlenka vlastně přišla v návaznosti na realizaci, která byla založená na pocitech.

Stejně jako Petr Nikl si i já v umění vlastně velmi ráda hraju¹⁵ a to, co dělám, mě musí v první řadě bavit, aby to mělo kýžený výsledek. Pro některé umělce je tvorba především hrou a já si myslím, že se všemi svými díly mezi tuto sortu řadím, i když je pro mě samozřejmě důležitý hlubší význam díla, nejsem zastáncem toho názoru, že hra na prvním místě je něco špatného. Myslím, že v současnosti jsou hravost a odlehčení v umění velmi důležité právě proto, aby umění mohlo sloužit jako oddych od velmi rychlého technologického vývoje, který momentálně prožíváme ve společnosti vyvíjející na nás stále větší nároky.

Dílo, jež se stalo mou diplomovou prací a promítá jakýsi můj vnitřní svět úzce propojen s naší vlastní a její komunikační zónou, je tedy mimo tuto myšlenku určené hlavně i k pozorování a vnímání.

Uplatnění malířských postupů by mělo nechat oko přeskakovat z jednoho rytmu na druhý, pozorovat kontrasty, měnící se i opakující prvky a zanechat v divákovi pocit. Stejně tak jako vás vyslovený frazém dovede k většímu myšlenkovému pochodu.

¹³ MORGANOVÁ, Pavlína (ed.). *Někdy v sukni: umění 90. let*. Brno: Moravská galerie v Brně, 2014. ISBN 978-80-7027-272-5. Str. 173

¹⁴ MORGANOVÁ, Pavlína (ed.). *Někdy v sukni: umění 90. let*. Brno: Moravská galerie v Brně, 2014. ISBN 978-80-7027-272-5. Str. 108

¹⁵ „(Nikl) Potvrzuje názor, že pro některé umělce je tvorba především hrou.“

HORÁK, Ondřej. *Průvodce neklidným územím*. Ilustroval Jiří FRANTA, ilustroval David BÖHM. Magnus art (Labyrint). V Praze: Labyrint, 2016. ISBN 978-80-87260-84-5. Str. 226

4. Postup tvorby

4.1. Vznik konceptu

Vznik konceptu mé diplomové práce byl již nastíněn v úvodu. Nelpěla jsem na tom aby se dílo koncepčně podobalo mým předchozím pracím, ale vlastně tam jaksi samo zapadlo. Doc. Akad. Mal. Vladimír Merta nás po celou dobu studia na ateliéru Nových médií vedl k tomu abychom experimentovali, objevovali co nám sedí a nebáli se zkoušet nové techniky a vyjadřovací způsoby. Vysoká škola je pro toto období objevování jedinečná příležitost a já jsem chtěla vyzkoušet co nejvíce věcí. Tímto přístupem se mi samozřejmě i rozvíjel pohled na současné umění a jeho vnímání, měnily se moje myšlenkové postupy a strach a úzkost z neúspěchu postupně ustupovaly.

Tento školní rok byl pro mě trochu jiný v postupu práce. Věděla jsem totiž stoprocentně jakým médiem se chci vyjádřit, ale koncept ještě nepřišel.

Dala jsem tomu čas a rozvíjela jsem dál malbu. Malovala jsem doma, ve škole a nakonec i na cestách. Jak jsem již zmínila v úvodu, právě malba na koleni při cestování se mi spojila s myšlenkou, kterou jsem chtěla rozvinout pro svou diplomovou práci. Líbilo se mi, že jsem měla s sebou něco, co mě spojovalo s domovem. Myslela jsem na svou zemi a na komunikaci, která uvnitř ní funguje, na zónu, ve které jsem vyrůstala a jak moc je to jiné, když vyjedu daleko za ni. Rozhodla jsem se inspirovat touto myšlenkou, abstrahovat příběhy do pouhé barvy a použít barvu, kontrast a rytmus ke komunikaci s divákem.

4.2. Technika

V této kapitole bych chtěla nastínit nejen jak technicky obrazy vznikaly a co jsem použila k jejich tvorbě, ale také uvést technické parametry.

Má práce obsahuje čtyři obrazy. Ve třech z nich jsem použila klasické bavlněné plátno a to z jednoho prostého důvodu - bylo nejlevnější. Za svou diplomovou práci jsem utratila nemalé peníze a bohužel kvalitnější lněné plátno jsem si dopřála pouze u jednoho obrazu. Na toto plátno jsem nanesla dvě vrstvy klišu a poté tři vrstvy šepsu. Stejný postup, ale bez klišu jsem uplatnila i na zbylých plátnech z bavlny. Všechna plátna jsem si natáhla na rámy o vybraných rozměrech, které jsem si sama zvolila. Chtěla jsem aby série obsahovala obrazy různých velikostí a byla tak rozmanitější, zábavnější, hravější.

Nejmenší z ráků je velikostně 90 cm na výšku a 125 cm na délku. Dále jsou zde dva stejně velké rámy o velikosti 145 cm na výšku a 160 cm na šířku. Největší z obrazů měří 180 cm na výšku a 150 cm na šířku.

V procesu tvoření jsem uplatnila celkem čtyři způsoby nanášení barvy. Použila jsem barvu ve spreji, akrylovou barvu, akrylové fixy a pastely. U akrylových barev jsem měla opravdu širokou škálu značek, jak kvalitnější tak i ty nejméně kvalitní pro použití na podklad.

Co pro mě bylo opravdu důležité, moci v daný moment použít tu správnou vyjadřovací techniku. Například tahy velkým štětcem doplnit o tenké čárance z fixy nebo naopak překrýt je sprejem. Tyto prvky jsou spojovacím faktorem všech čtyř obrazů, jelikož se v nich nenásilně a s citem opakují. Snažila jsem se je opakovat takovým způsobem aby nenudily, ale zároveň aby celou sérii, stejně tak jako použitá barevná škála, propojovaly. Technicky vznikl každý z obrazů úplně jinak.

U prvního, nejmenšího, růžového obrazu¹⁶ jsem hodně vrstvila, překrývala prvky i barvy. Co mi nesedělo jsem přemalovala „černou“ barvou a tak měl obraz mnoho podob než dospěl ke své finální verzi. Tato *černá* se opakuje ve všech obrazech, ale není to běžná černá barva z tuby. Je to mnoho barev smíchaných dohromady, proto nepůsobí plošně, ale když se divák k obrazu přiblíží, může stále pozorovat hloubku a kontrast této *černé* barvy. Na každém obraze je tato barva namíchaná v jiných odstínech a působí tak naprosto odlišně, i přes to je to ale spojovací prvek celé série. S celým obrazem jsem si pomáhala v programu Adobe Photoshop, kde jsem zkoušela, jak k sobě sedí nejen barva, ale i gesta a tvary, kterými jsem barvu na obraz nanášela. I proto může obraz působit lehce graficky.

V druhém, modrém obraze¹⁷, jsem toto vrstvení a překrývání opakovala pouze na určitých místech a podklad jsem částmi nechala volný, aby prostor působil více odlehčeně a prvky se tolik neopakovaly. Musela jsem včas přestat, aby obraz nebyl příliš utažený a nezačal se příliš podobat prvnímu.

U třetího obrazu¹⁸, největšího ze série, kde hraje hlavní roli žlutá barva jsem zamýšlela ještě větší transcendentnost než u předchozích dvou, aby celou sérii výrazně odlehčil. Zvolila jsem tedy pouze tři místa, kde jsem barvy vrstvila a míchala je do sebe, na základě čehož zbytek obrazu působí prostorově volně a odhmotněně. Použila jsem do podkladu hlavně sprej aby akrylová barva hrála menší, ale o to výraznější roli na zvolených místech.

Poslední, červený obraz¹⁹ je spojovací prvek celé série. Červená se opakuje ve všech obrazech a proto jsem jí zvolila jako hlavní barvu obrazu. Spojila jsem v něm všechny techniky, které jsem uplatnila v předchozích obrazech. Spreje, akrylové fixy, akrylová barva i pastely se zde propojují v celém prostoru. Jako prvek odhmotnění jsem ředila barvy vodou a vznikala tak lazura.

Každý z obrazů trval namalovat velmi odlišnou dobu, protože jsem se řídila hlavně podle citu a nikdy jsem dopředu neměla přímo ujasněnou představu konečného výsledku.

¹⁶ Viz. obr. příloha A, s. 19

¹⁷ Viz. obr. příloha A, s. 20

¹⁸ Viz. obr. příloha A, s. 21

¹⁹ Viz. obr. příloha A, s. 22

4.3. Proces tvoření

Proces mého tvoření začal již na konci letního semestru akademického roku 2022/2023. Začala jsem malovat a věděla jsem, že se teď naplno chci věnovat tomuto médiu. Osvojovala jsem si techniku a snažila se přijít na všechny možné triky.

K abstrakci jsem se dostala až na cestách, kdy mi nezbývalo moc času na malbu, ale i tak jsem se chtěla nějak vyjádřit. Na ateliéru jsem poté pokračovala s abstraktní malbou a na klauzury v zimním semestru akademického roku 2023/2024 jsem vystavila sérii abstraktních obrazů²⁰, o kterých jsem věděla, že jsou vlastně takovou přípravou na diplomovou práci.

Proces tvoření těchto maleb se ale velmi lišil od procesu, který jsem použila ve své diplomové práci. Snažila jsem se ještě přijít na různé triky, ale vlastně jsem spíš zkoušela co funguje a co ne. Vedl mě jakýsi instinkt a moc jsem nad tím nepřemýšlela.

Při tvorbě své diplomové práce už jsem více méně věděla co a jak. Inspirovala jsem se barevným spektrem ze svých předloh z cestování²¹ a když jsem nevěděla jak dál, vyfotila jsem si obraz a dala ho do programu Adobe Photoshop, kde jsem následně zkoušela, co by do obrazu sedělo a co naopak ne. Měla jsem většinou rozdělané dva obrazy zároveň, tudíž když jsem se na jednom zasekla, mohla jsem pokračovat na druhém.

Proces malby jednotlivých obrazů se ale velmi lišil. Příliš mě stresoval fakt, že jsem si nezvolila jasný výstup své práce předem. Rozhodla jsem se totiž namalovat více obrazů a až poté vybrat, které z nich nakonec společně vystavím. Navíc každý obraz mi trvalo namalovat naprosto jiný časový úsek. Jeden mi zabral například pouhý den, druhý naopak klidně dva týdny. Celkově jsem hodně pozorovala, jak k sobě obrazy vzájemně pasují a jak se barevně posilují a proto mi někdy zabralo i velmi dlouho, než jsem vymyslela, jak je k sobě barevně napasovat a vyvážit. Vyzkoušela jsem si tak úplně novou polohu - vytvořit sérii maleb. Musela jsem se přestat dívat na obraz jako na jednotlivce, ale začít je sladovat k sobě.

Zároveň zde nešlo pouze o barvu, chtěla jsem v celé sérii docílit jakéhosi odhmotnění, tudíž jsem pozorovala, jak se prvky v obrazech ovlivňují, dávala jsem pozor aby se neopakovaly a aby celá série nepůsobila na diváka příliš těžce.

Neměla jsem s malebnou sérií, její kompozicí ani se skladbou barev žádné předchozí zkušenosti, tudíž jsem se rozhodla, stejně jako u všech svých prací, řídit se citem.

²⁰ Viz. obr. příloha C, s. 32 - 36

²¹ Viz. obr. příloha B, s. 23 - 31

4.4. Prezentace díla

Obrazy jsou myšleny jako série a tudíž by měly být prezentovány společně, protože se vzájemně doplňují a posilují. Každý jeden z nich může sám o sobě působit naprosto jinak, ale jako série se navzájem vyvažují, jeden odlehčuje druhý a zase naopak. Barevností se propojují a závisí na sobě. Malý prostor by je rozhodně potopil a proto jsou určeny hlavně k výstavě ve větším prostoru, kde mají dostatek místa dýchat.

Pod tento bod bych ráda zařadila i jednotlivé názvy svých obrazů, které je samovolně doplňují a odkazují k myšlence popsané v prvním bodě mé diplomové práce *Výběr tématu a jeho důvod*.

(1) Za málo peněz hodně muziky²², (2) Kdo se je vítr, sklízí bouři²³, (3) Neházej flintu do žita²⁴, (4) Nehas, co tě nepálí.²⁵

5. Specifikace tématu a jeho asociace

Asociace, na které jsem přicházela v průběhu tvorby, ale i inspirace, o kterou jsem se při tvoření opírala, zároveň postřehy souvislostí od přátel i profesorů, kteří při tvorbě mé diplomové práce procházeli kolem. To vše bych chtěla shrnout v tomto bodě.

V dnešní době technologické bych chtěla nejprve zmínit, že obrovský proud inspirace mi přicházel skrz platformu *Instagram*. Tato aplikace může být skvělý zdroj inspirace, stejně tak jako žrout času. Já osobně tuto platformu využívám velmi ráda, protože zde mnoho umělců sdílí své práce a využívá ji jako takové osobní portfolio, které si mohu prohlížet a nacházet nové lidi, kteří mě svou prací oslovují a inspirují. Chtěla bych zde proto zmínit alespoň tři umělce, které jsem při hledání inspirace právě na Instagramu našla a ač už svou barevností či malířskými postupy mě velmi nadchli.

Mark Mullin, kanadský současný malíř, na Instagramu pod přezdívkou *markcmullin*²⁶, mě oslovil nejen svou barevností, ale hlavně zajímavými malířskými postupy, které uplatňuje ve svých obrazech. Viditelná inspirace tímto umělcem může být vidět hlavně v podobě fialové, lazurové „žížaly“ táhnoucí se po mém žlutém obraze.²⁷

²² Viz. obr. příloha A, s. 19

²³ Viz. obr. příloha A, s. 20

²⁴ Viz. obr. příloha A, s. 21

²⁵ Viz. obr. příloha A, s. 22

²⁶ Viz. obr. příloha E, s. 45, odkaz: [Mark Mullin \(@markcmullin\) • Instagram photos and videos](#)

²⁷ Viz. obr. příloha E, s. 45

Aleksandra Szewczuk, polská současná umělkyně, momentálně se pohybující také v abstraktním expresivním vyjádření, mě zaujala svou barevností a schopností stavět barvy v rytmu vedle sebe. Velmi se mi zamlouvalo, že v částech svých obrazů ponechává barvám citlivý přechod a zároveň v částech jiných vytváří silné kontrasty. Na Instagramu vystupuje pod přezdívkou *aleksandraszewczukpainting*.²⁸

V neposlední řadě, ale poslední umělec, kterého tímto způsobem zmíním, mi byl inspirací *_samuelbassett*²⁹, současný umělec z Velké Británie, Samuel Bassett. Na platformě Instagram jsem jeho fanouškem již dlouhou dobu, téměř od roku 2017 a musím říct, že mě dosud jeho díla rozhodně neomrzela. Inspirací mi byly jeho kresby, náčrtky, malby, ale hlavně skladba barev a barevná škála, kterou Sam používá. Jeho malby na mě působí poněkud depresivně a tak jsem si vzala inspiraci hlavně z barevných kontrastů, se kterými umí kouzlit.

Od Instagramu bych se ráda přesunula k asociacím, které mi vyvstaly ze studia dějin umění. Buď samy o sobě, nebo někdo z kolemjdoucích prohodil komentář, který mi uvízl v hlavě.

Nejprve bych v rámci vizuální stránky bych ráda zmínila Jiřího Sopka. Jsem velkým fanouškem jeho tvorby a je mi nemalou inspirací. Kontrasty barev a jejich zářivost, kterou používá mě pokaždé tolik nadchnou když stojím před jeho obrazy. Ono to na vás křičí už i z katalogů nebo v internetovém prohlížeči, ale naživo mě vždy naprosto uhrane síla kontrastů, které používá. Jasně a veselé barvy vytvářejí transcendentní zážitek a mě se strašně líbí, že vyvažují často existenciální a těžký obsah, který Sopko ve svých dílech promítá. Všechno tohle mi přijde geniální a minimálně v použití barevné škály v mé diplomové práci na mě měl Sopko velký vliv.³⁰

Po koncepční stránce a stále v řadě českých umělců na mě jistě měla vliv Kateřina Šedá. To co dělá, je mi natolik sympatické, že to rozhodně ovlivnilo mé přemýšlení nad uměním, už v době kdy jsem ji poprvé zaregistrovala. Její důvtip, humor a lehkost, které se již staly puncem jejích projektů, happeningů i performancí, jsou mi také velmi blízké a u uměleckého díla ve mně vždy vyvolají radost, úsměv, dojetí i nostalgii, což mě velice těší. Navíc se práce Kateřiny Šedé úzce vážou k České republice a rozvádí často témata mezilidských vztahů. Ke svým projektům má vždy velmi osobní přístup a koncepčně je pro mě silnou inspirací.

²⁸ Viz. obr. příloha E, s. 46, odkaz: [Aleksandra Szewczuk | Abstract | Contemporary Artist \(@aleksandraszewczukpainting\) • Instagram photos and videos](#)

²⁹ Viz. obr. příloha E, s. 47, odkaz: [Samuel Bassett \(@ samuelbassett\) • Instagram photos and videos](#)

³⁰ Viz. obr. příloha E, s. 48

Když zamířím mimo Česko a více do historie, s mojí diplomovou prací se mi asociuje Alexander Calder. Je mi nesmírně sympatický svým přístupem k umění, jeho díla na mě křičí: „Chci si hrát!“ a „Baví mě to.“

Samozřejmě jsem seznámena s jeho myšlenkami o rovnováze a vesmíru³¹, ale v kapitole *Experimentální umění*, v knize *Příběh Umění* od E. H. Gombricha jsem si v rámci Calderových mobilů přečetla text, který se mnou rezonuje.

„...moderní umělec chce tvořit věci. Zde bych chtěl zdůraznit slova tvořit a věci. Chce mít pocit, že udělal něco, co předtím neexistovalo. Něco významnějšího a trvalejšího, něco, co mu dává pocit, že je to skutečnější než vulgární předměty našeho jednotvárného života. Chceme-li takové rozpoložení mysli pochopit, musíme se vrátit do dětství, do doby, kdy jsme si uměli udělat věci z kostek a písku, kdy jsme z násady koštěte udělali kouzelný proutek a z několika kamenů začarovaný hrad. Někdy pro nás měly tyto věci, které jsme si sami udělali, obrovský význam - snad takový, jako má pro primitivního člověka symbol.“³²

Tento text končí navíc větou, při jejíž čtení jsem se musela pousmát. Vyložene podtrhuje koncept, který rozvíjím ve své diplomové práci, tudíž symbol - v mém případě barva - prvek komunikace s obrovským významem.

Dále zde Gombrich v rámci moderních umělců popisuje myšlenku, na základě jednoho z mnoha Gauginových dopisů z Tahiti, že mnoho umělců vnímá nebezpečí ztráty duše v podobě bytí pouze šikovným výrobcem umění, ukazujícím svou zručnost, dovednost nebo myšlenku ve snaze zavděčit se společnosti nebo prosazení se v galeriích. Jediným východiskem z tohoto kruhu je stát se stejnými jako malé děti.³³

Tyto myšlenky se mnou rezonují proto, že odrážejí můj přístup k umění a když se podívám na Calderovy práce, cítím z něj to samé. Tvoří významná a průkopnická díla, ale zároveň si hraje. Vsadil na svůj cit a na to co ho samotného těšilo tvořit a proto mě jeho práce tolik inspirují.

Jakousi hravost, která je mi milá a blízká v sobě také skrývá například Hans Arp, který mě inspiroval svou všestranností. Svůj rukopis promítá do reliéfů, maleb, soch, koláží a mnohých dalších. S jeho kořeny v dadaismu dává tento přístup k umění naprostý smysl. K jednomu ze svých děl také uvedl, jaká v něm naléhá potřeba komunikace s ostatními lidskými bytostmi³⁴, což mi přišlo koncepčně velmi blízké mé diplomové práci.

³¹ GOMBRICH, E. H. 1997. *Příběh umění*. Přeložil Miroslava GREGOROVÁ. Praha: Argo. ISBN 80-7203-143-0. Str. 478

³² GOMBRICH, E. H. 1997. *Příběh umění*. Přeložil Miroslava GREGOROVÁ. Praha: Argo. ISBN 80-7203-143-0. Str. 479

³³ GOMBRICH, E. H. 1997. *Příběh umění*. Přeložil Miroslava GREGOROVÁ. Praha: Argo. ISBN 80-7203-143-0. Str. 480

³⁴ internetový zdroj: [Hans Arp Sculptures, Bio, Ideas | TheArtStory](#) - záložka „Important Art“ dílo „Shirt Front and Fork“.

Paul Klee a jeho experimenty s různými médii a následný mix těchto médií v jeho pracích, jeho hravost a rozmanitost námětů, jeho humor a vyjadřování momentálních nálad ale zároveň občasným komentem k politickému či tehdejšímu celkovému dění.³⁵ To vše, jeho přístup i celá osobnost se mi úzce asociovala s prací. Jeho zkoumání barev a vývoj barevné škály i zařazení rytmu v jeho obrazech, jelikož byl velkým hudebníkem, jsou mi velmi blízké a mám pocit, že Kleeho vliv jakožto jednoho z mých oblíbených umělců se v mé diplomové práci odráží.

6. Diskuse a náčrt dalšího díla

S blížícím se ukončením studia ve mně samozřejmě vyvstávají otázky a myšlenky na budoucí tvorbu, která již bude probíhat mimo fakultu. Je mi jasné, že se toho opravdu hodně změní. Kromě místa ke tvoření mi zmizí také obrovská motivace v podobě splnění zkoušek a kreditů, povinnost a nárok na to *něco* vytvořit, zmizí kritika, tlak i známkování. To mě na jednu stranu vážně děsí a na druhou osvobozuje. Nedokážu v současnosti s jistotou říci kam se bude má tvorba ubírat, kde skončím a jak se budu prezentovat. Na sto procent ale vím, že v umění chci pokračovat. Přála bych si studovat ještě déle nebo minimálně získat jakoukoliv práci v oboru, díky které bych zůstala propojena s uměleckým světem.

V blízké budoucnosti budu určitě pokračovat v malbě, poloha, kterou jsem si teď našla mě velmi baví a cítím, že je zde mnoho možností jak ji dál rozvést. Chtěla bych tyto možnosti prozkoumat a experimentovat i nadále s barvou, kontrasty, různými technikami a rytmem v obrazech. Ráda bych se teď ještě chvíli věnovala abstraktní malbě a sama jsem zvědavá jaké to bude bez tlaku školního systému.

V celku toto znamená, že rozvinu ještě více myšlenku, kterou prezentuji pomocí série čtyř obrazů jako svou diplomovou práci. Chci ji doplnit o další série abstraktních maleb a prozkoumat kam mě tato práce dále v malbě posune.

„Throughout his career, Arp favored a restricted palette and, as he put it in 1955, “especially...black, white and grey” because, he explained, “There is a certain need in me for communication with human beings. Black and white is writing.”

³⁵ internetový zdroj: [Paul Klee - Wikipedia](#) záložka „Style and Methods”.

„Many of his works and their titles reflect his dry humor and varying moods; some express political convictions.”

7. Resumé

Ve své diplomové práci pomocí abstraktní malby předávám myšlenku o určitém způsobu podprahové komunikace, kterou mezi sebou rozvíjíme jakožto lidé stejné národnosti. Zároveň má práce sloužit k individuálnímu a intuitivnímu, citovému vnímání barev, jejichž složení a vestavění do obrazu vyvolává v divákovi vlastní asociace. Propojení s českými frazémy, které jsem použila jako podřadné názvy jednotlivých obrazů, mají odkazovat na propojenost lidí stejné národnosti a jejich podobné smýšlení.

Výstupem práce se stala série abstraktních maleb, obsahující čtyři obrazy různých velikostí.

In my thesis, I convey the idea of a certain form of subconscious communication through abstract painting, which we, as people of the same nationality, develop among ourselves. Simultaneously, the work serves for individual and intuitive, emotional perception of colors, whose composition and integration into the painting evoke the viewer's own associations. The connection with Czech phrases, which I used as subordinate titles for individual paintings, is intended to refer to the interconnectedness of people of the same nationality and their similar way of thinking.

The output of the work became a series of abstract paintings, comprising four images of various sizes.

8. Seznam použitých zdrojů

A. Knižní a periodická literatura

- HORÁK, Ondřej. *Průvodce neklidným územím*. Ilustroval Jiří FRANTA, ilustroval David BÖHM. Magnus art (Labyrint). V Praze: Labyrint, 2016. ISBN 978-80-87260-84-5.
- MORGANOVÁ, Pavlína (ed.). *Někdy v sukni: umění 90. let*. Brno: Moravská galerie v Brně, 2014. ISBN 978-80-7027-272-5.
- VITVAR, Jan H. *Umění, kterému nikdo nerozumí: historky z podsvětí výtvarné kultury*. V Praze: Paseka, 2021. ISBN 978-80-7637-194-1.
- GOMBRICH, E. H. 1997. *Příběh umění*. Přeložil Miroslava GREGOROVÁ. Praha: Argo. ISBN 80-7203-143-0.
- NOVÁČKOVÁ, Lucie; ŽENATÁ, Kamila; SZÚCISOVÁ, Monika; ŘEHÁČKOVÁ, Kristýna; ŠIANDOROVÁ, Daniela et al. *Pole v množném čísle - Velká voda: Pragovka gallery a The white room : 7.5.2022 18.30 vernisáž : 8.5.2022-25.8.2022 = Multiplied fields - High water : Pragovka gallery and The white room : 7.5.2022 18.30 exhibition opening : 8.5.2022-25.8.2022*. Přeložil Dora RODRIGUEZ. V Praze: Pavel Tichoň - Individuum (ve spolupráci s Pragovka Gallery), 2022. ISBN 978-80-907536-5-5.

B. Internetové zdroje

- [Pole v množném čísle Velká voda Výstava](#)
- [Hans Arp Sculptures, Bio, Ideas | TheArtStory](#)
- [Paul Klee - Wikipedia](#)
- [databáze současného umění: Kateřina Šedá](#)
- [databáze současného umění: Jiří Sopko](#)

Platforma Instagram:

- [Mark Mullin \(@markcmullin\) • Instagram photos and videos](#)
- [Aleksandra Szewczuk | Abstract | Contemporary Artist \(@aleksandraszewczukpainting\) • Instagram photos and videos](#)
- [Samuel Bassett \(@ samuelbassett\) • Instagram photos and videos](#)

9. Seznam příloh

A.	Dokumentace hotového díla	19 - 22
a.	Růžový obraz: Za málo peněz hodně muziky	19
b.	Modrý obraz: Kdo seje vítr, sklízí bouři	20
c.	Žlutý obraz: Neházej flintu do žita	21
d.	Červený obraz: Nehas, co tě nepálí	22
B.	Skici z cest	23 - 31
C.	Abstraktní série předcházející diplomové práci	32 - 36
D.	Dosavadní tvorba	37 - 44
a.	Na honěnou	37
b.	Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku...	38
c.	Honzo vstávej, kolik je hodin?	39
d.	Co jsem našla u sousedů - objekty z odpadu a šrotu	40 - 42
e.	Pohovor - Sedám si tak aby nikdo nepoznal řeč mého těla	43 - 44
E.	Asociace a inspirace	45 - 48
a.	Mark Mullin	45
b.	Aleksandra Szewczuk	46
c.	Samuel Basset	47
d.	Jiří Sopko	48

A. Dokumentace hotového díla

a. Růžový obraz: Za málo peněz hodně muziky

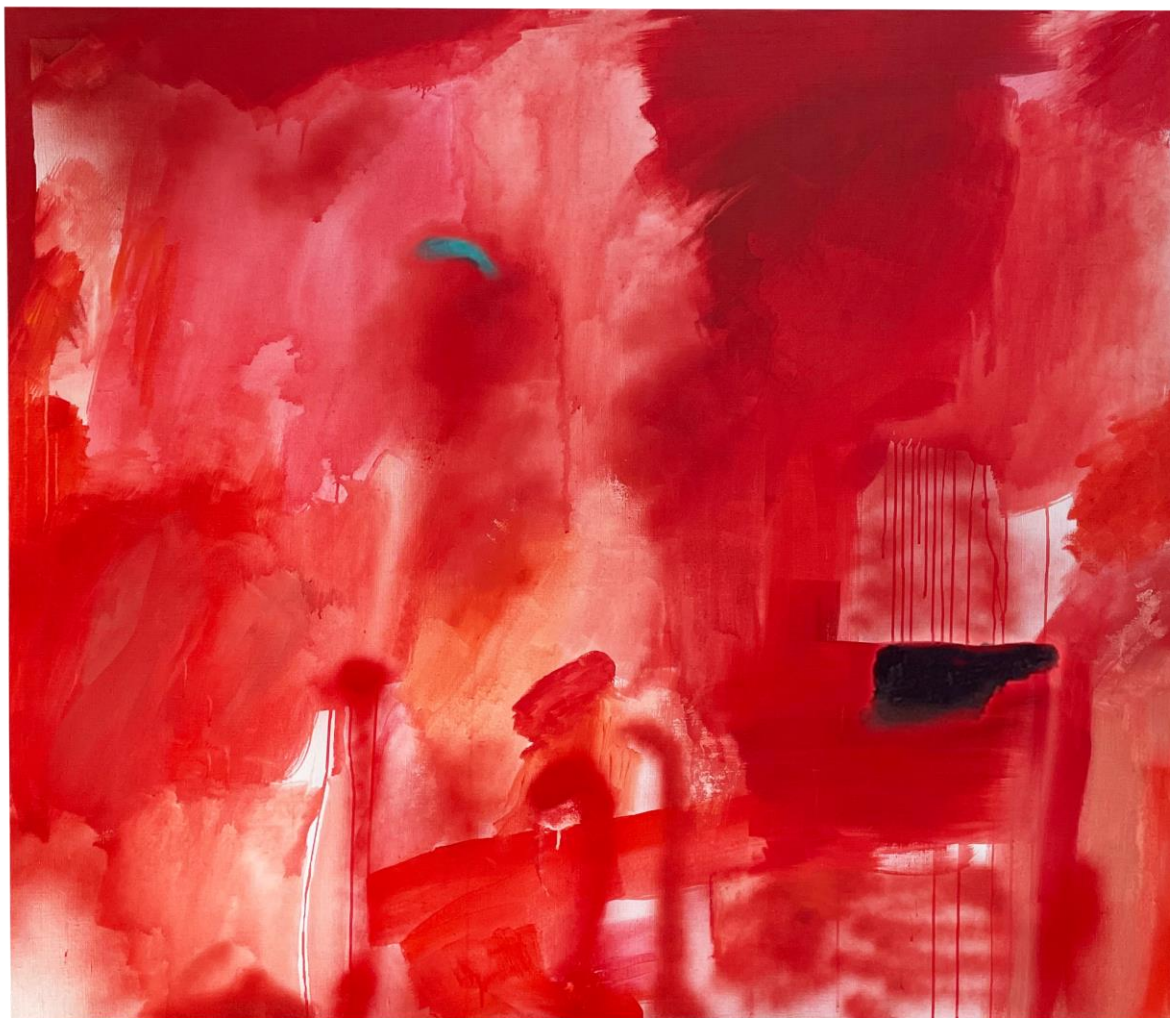
b. Modrý obraz: Kdo seje vítr, sklízí bouři

c. Žlutý obraz: Neházej flintu do žita

d. Červený obraz: Nehas, co tě nepálí

B. Skici z cest

flydubai BOARDING PASS **ECONOMY** **ECONOMY** flydubai

KOTOUNOVA/TEREZA KOTOUNOVA/TEREZA

DENPASAR-DPS	15DEC	EK0398	DXB	DPS			
0825	0850	0910	EK0398	0910			
Gate	Boarding at	Gate Close	Departure	Seat	Zone	ZONE	SEAT
						D	35G

Seq131 Seq131

MG990F / 1769158887030 Gate closes 20 minutes before departure MG990F / 1769158887030

 DESA PAKRAMAN LEMBONGAN

BOAT TICKET
LEMBONGAN - NUSA PENIDA

DATE: 22 DEC 2020

NAME: Kevin

ONE WAY

812 3820 7635

Note . The last boat departure from Nusa Penida at 5 pm

KOTOUNOVA / TEREZAMS

DENPASAR	EK368	16DEC		
Gate	Boarding at	Gate closes at	Seat	Seating zone
0240	0305	26J	B	

BOARDING PASS

1769158887030-2

flydubai
BOARDING PASS

KOTOUNOVA / TEREZA

DUBAI - DXB		15DEC	E7782 / EK2239	
Gate	Boarding at	Gate Close	Departure	Seat Zone
B8	2350	0030	0050	17D C

JTOP RVML SPST

Seq061

MG99QF / 1769158887030-2 Gate closes 20 minutes before departure

Emirates

ECONOMY

KOTOUNOVA/TEREZAMS

KOTOUNOVA/TEREZAMS

EK0139 11 JAN

PRAGUE EK0139 11 JAN

Gate	Boarding at	Gate closes at	Seat	Seating zone	Departure	Seat	Seating zone
	0820	0845	48G	C	0905	48G	C

DXB PRG

BOARDING PASS 1769158887030-4 Seq 0163

Emirates

www.kimoha.com Ref: 10124172

Dubai International Airport
Time to gates

WE CAN'T WAIT TO WELCOME YOU ON BOARD

FLY BETTER

C. Abstraktní série předcházející diplomové práci

D. Dosavadní tvorba

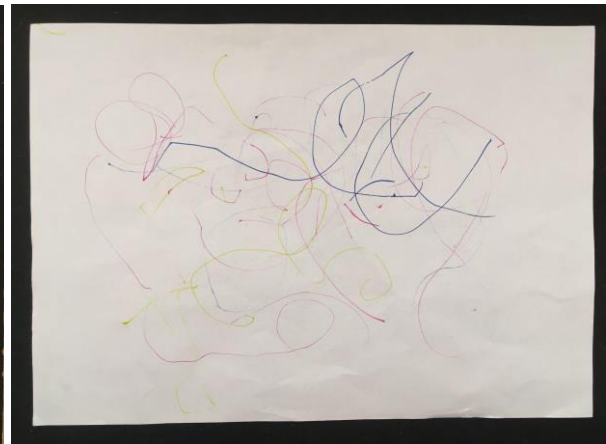
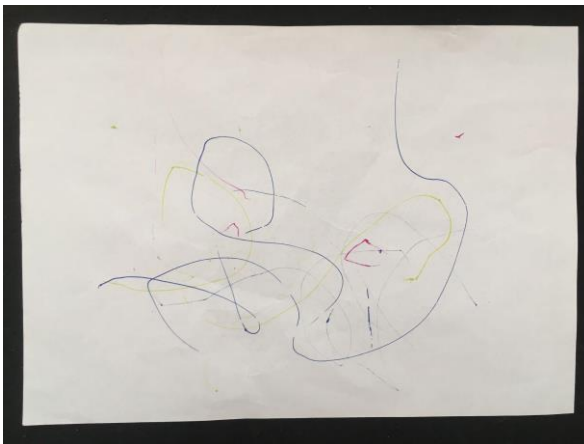
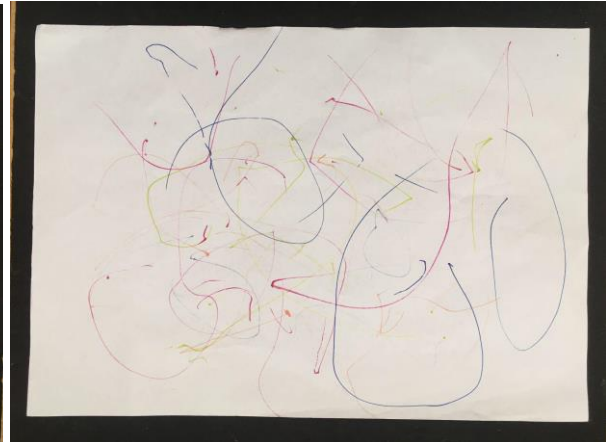
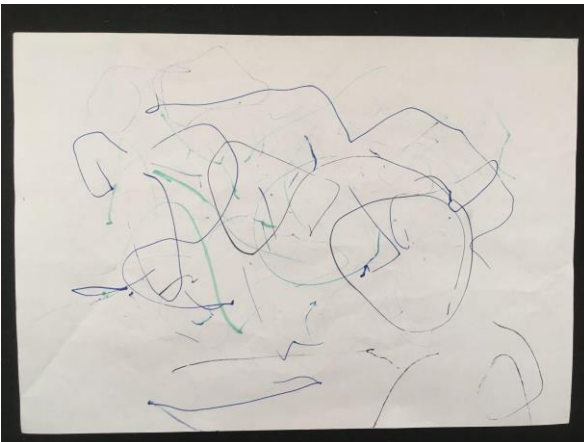
a. Na honěnou

36

³⁶ Videá dostupné na: 1: <https://youtu.be/D029plqQGbY>, 2: <https://youtu.be/ldi3U1S704o>, 3: https://youtu.be/oNQP_XsOHd0, 4: https://youtu.be/_KM_dXeUDIs, 5: <https://youtu.be/eq6neRW2-ul>, 6: https://youtu.be/-rG_zxKAlSg, 7: https://youtu.be/lGpN5-P2_JU
„Na honěnou” - Performance v nekontrolovaném prostředí, různé techniky malby a kresby na čtvrtku, 2021

b. Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku...

37

³⁷ „Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku...” - Performance v nekontrolovaném prostředí, 2021
Videa dostupné na: 1: https://youtu.be/rms2hB_LJIU, 2: <https://youtu.be/h4EYiUmx5E>, 3: <https://youtu.be/yJ8DxW4XO1Y>

c. Honzo vstávej, kolik je hodin?

38

³⁸ „Honzo vstávej, kolik je hodin?“ - Performance, obkreslování vlastního stínu, 2021

d. Co jsem našla u sousedů

39

³⁹ Objekty z odpadu nalezeného na pláži, v rámci klauzurní práce zimního semestru magisterského studia r. 2022/2023

40

⁴⁰ Objekty z českého šrotu jako paralela na objekty z odpadu nalezeného v zahraničí, v rámci klauzurní práce zimního semestru magisterského studia r. 2022/2023

e. Pohovor - Sedám si tak aby nikdo nepoznal řeč mého těla

E. Asociace a inspirace

a. Mark Mullin

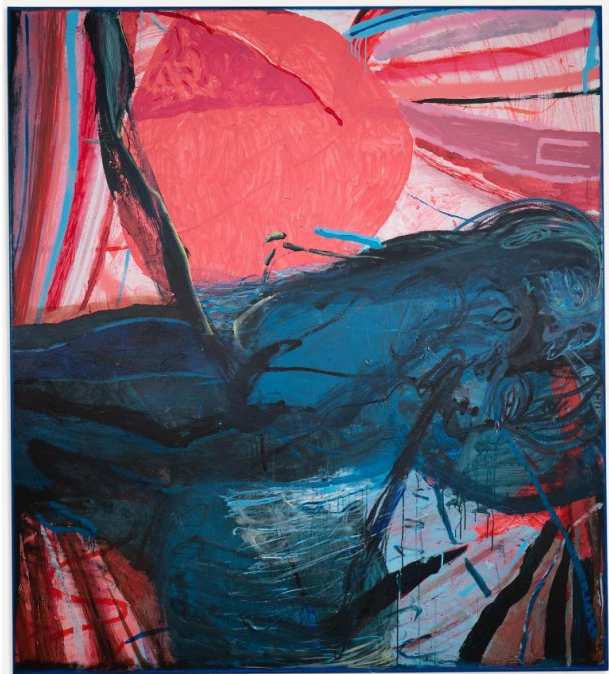
Viz výstřižek z mého obrazu, ve kterém je znát umělcova influence:

b. Aleksandra Szewczuk

c. Samuel Basset

d. Jiří Sopko

